

Asia: VN/33329/2025

Valtioneuvoston asetus sairausvakuutuksesta korvattavan taksimatkan enimmäishinnasta vuonna 2026

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Taksi Helsinki kiittää mahdollisuudesta lausua asetusmuutoksesta. Taksi Helsinki ei kannata Sosiaali- ja terveysministeriön ehdotusta säilyttää taksimatkan enimmäishinnat vuoden 2025 tasolla ilman hinnankorotuksia.

Enimmäishintasäätely

Nykyinen hintataso ei riitä kattamaan kustannuksia erityisesti haja-asutusalueilla ja esteettömissä kuljetuksissa. Haja-asutusalueilla kustannuksia nostaa tyhjänä ajo asiakkaiden harvalukuisuuden ja pitkien etäisyyksien vuoksi. Esteettömien ajoneuvojen osalta investointitarve on huomattavasti suurempi ja käyttökustannukset selvästi korkeammat verrattuna tavanomaisiin henkilöautoihin, koska kalusto vaatii erikoisrakenteita, kuten nostolaitteita ja tilaratkaisuja, jotka lisäävät hankinta- ja huoltokuluja. Kokonaisuuden kannalta merkittävän haasteen ja kasvavan investointipaineen luo myös 1.1.2026 voimaan astuva laki puhtaiden ajoneuvojen vähimmäisvaatimuksista yhteiskunnan hankkimissa kuljetuksissa. Kyseinen vaatimus edellyttää nykyisten polttomootorikäyttöisten ajoneuvojen vaihtoa sähköautoihin, mikä on toteutettava liiketoiminnan tuotoilla.

Kustannusindeksin kehitys

Vaikka kustannusindeksin nousu syyskuun 2024 ja 2025 välillä on vain 0,95 %, nykyiset enimmäishinnat eivät enää vastaa todellista kustannustasoa. Kilpailutuksissa annetut alennukset perustuvat vuoden 2021 tilanteeseen, jolloin kustannusrakenne oli merkittävästi alempi. Taksiliikenteen kustannukset kuten polttoaine-, työvoima- ja kalustokustannukset ovat nousseet huomattavasti. Jos enimmäishintoja ei päivitetä, vaarana on palvelun saatavuuden heikkeneminen ja kuljetusten houkuttelevuuden lasku.

Seuraavaan kilpailutuksen hinnoittelurakenteessa tulisi huomioida, että enimmäishintoja tulisi tarkistaa todellisen kustannuskehityksen mukaisesti, ei pelkästään indeksin pisteluvun muutoksen perusteella, jotta palveluntuottajien toimintaedellytykset ja palvelun saatavuus voidaan turvata koko maassa. Tulisi myös huomioida, että pelkkä enimmäishinta ei takaa, että palvelusta olisi mahdollista saada kohtuullista voittoa.

Odotusmaksu ja lisäkorvaukset

Odotusajan korvaus tulisi vastata todellisia kuluja, sillä on kohtuutonta olettaa kenenkään tekevän korvauksetonta työtä. Nykyinen 15 minuutin odotusaika ei ole riittävä kaikissa kuljetustilanteissa, erityisesti paritaksikuljetuksissa ja liikuntarajoitteisten asiakkaiden kuljetuksissa, joissa odotus voi olla olennaisesti pidempi. Esitämme, että odotusmaksun korvaamisessa otetaan huomioon todelliset kustannukset ja kuljetusten erityispiirteet. Lisäksi seuraavan sopimuskauden sopimusehtojen määrittelyssä tulisi arvioida laajemmin avustettavien asiakkaiden kohdalla maksettavia lisiä kuljettajalle. Esimerkiksi tilanteissa, joissa asiakas tarvitsee kuljettajan saattoapua sairaalan osastolle, voi tämä viedä kuljettajalta huomattavasti enemmän aikaa kuin nykyinen korvattava 15 minuuttia. Lisäksi sairaala-alueilla ilmaisia pysäköintialueita ei juurikaan ole, jolloin kuljettaja maksaa mahdollisen pysäköintimaksun ilman, että saa siitä korvausta matkan korvattavuuteen liittyen.

Esteettömän kaluston enimmäishinnat

Taksi Helsinki on erittäin huolestunut esteettömien taksien, erityisesti suurten esteettömien ajoneuvojen enimmäishinnoittelun riittävydestä ja sen vaikutuksista palveluntarjontaan. Viime vuosina suurten esteettömien taksien määrä on vähentynyt merkittävästi. Tämä kehitys on huolestuttavaa erityisesti sellaisten henkilöiden osalta, jotka tarvitsevat esteettämiä kuljetusratkaisuja. Myös Suomen huoltovarmuuden kannalta kyseinen kalusto on tarpeen.

Taksi Helsinki ehdottaa, että taksaluokka II jaetaan kahteen alaluokkaan:

- Taksaluokka 2.1: Pienet esteettömät taksit
- Taksaluokka 2.2: Suuret esteettömät taksit

Hinnoittelussa tulisi huomioida, että suurten esteettömien ajoneuvojen kustannusrakenne on korkeampi kuin pienten esteettömien taksien. Suuret ajoneuvot vaativat enemmän erikoisvarusteita ja niiden hankinta- sekä ylläpitokustannukset ovat suuremmat. Näistä syistä enimmäishinnan tulisi olla porrastettu siten, että se turvaa molempien kalustoluokkien saatavuuden ja kannattavuuden.

Taksi Helsinki Oy